

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.278.2024

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Daniela Milewskiego „w sprawie poprawy wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy”, znak: K10INT3033, proszę przyjąć wyjaśnienia pozostające we właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Kierowane przeze mnie Ministerstwo przedstawiło projekt nowej ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Nowe regulacje zwiększą efektywność działań publicznych służb zatrudnienia (PSZ), dostosowując je do aktualnej sytuacji na rynku pracy i wynikających z niej wyzwań. Planowane zmiany dotyczące usług i instrumentów rynku pracy obejmują:

- zmianę priorytetów PSZ, nastawienie na rynek, klienta i potrzeby przedsiębiorców,
- bardziej innowacyjne i dopasowane do potrzeb rynku kierunki działania: aktywizacja biernych zawodowo rolników, chcących się przekwalifikować, wspieranie kierunkowe określonych grup, np. osób młodych, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, kobiet z dziećmi chcących wrócić na rynek pracy, osób zainteresowanych otwarciem własnej firmy, rozwijanie potrzebnych na rynku instrumentów itp. celem zwiększenia współczynnika aktywności zawodowej,
- poprawę efektywności urzędów pracy i trwałości zatrudnienia osób wcześniej bezrobotnych,
- zwiększenie mobilności osób szukających pracy,
- skrócenie czasu poszukiwania pracy,
- lepszą pomoc rodzinom, osobom powracającym na rynek pracy po urodzeniu dziecka, osobom opiekującym się osobami zależnymi (dzieci, starsi rodzice, chorzy itp.),
- wsparcie pracodawców, zmniejszenie biurokracji i obowiązków sprawozdawczych dla przedsiębiorców,
- unowocześnienie i zautomatyzowanie usług urzędów pracy,
- zwiększenie dostępu do Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) osób prowadzących firmy jednoosobowe oraz osób pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych,
- uelastycznienie gospodarowania środkami Funduszu Pracy.

Projekt aktualnie znajduje się na etapie konsultacji i opiniowania.

W kompetencjach publicznych służb zatrudnienia pozostaje wspieranie rozwoju umiejętności i podnoszenia kwalifikacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym pracujących w wieku 45+. Odpowiednie regulacje zawarto w ustawie z dnia 20 kwietnia

2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.), a także w projekcie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Urząd pracy może pomóc lepiej dostosować kompetencje swoich klientów do potrzeb pracodawców, oferując podstawowe usługi szkoleniowe, takie jak: skierowanie na szkolenie w formie kursowej; skierowanie na szkolenie z wykorzystaniem bonu szkoleniowego (dla bezrobotnych do 30 roku życia) skierowanie na szkolenie na podstawie trójstronnej umowy szkoleniowej; finansowanie studiów podyplomowych; udzielanie pożyczek na sfinansowanie kosztów szkolenia; finansowanie kosztów egzaminów lub uzyskania licencji. Resort pracy nie odpowiada natomiast za przygotowanie konkretnych programów szkoleniowych, pozostaje to zazwyczaj w kompetencjach instytucji szkoleniowych i edukacyjnych.

We właściwości podległego mi resortu i publicznych służb zatrudnienia nie leży bezpośrednie wsparcie inicjatyw sektora prywatnego i instytucji edukacyjnych. Resort pracy podejmuje działania mające na celu m.in. rozwijanie informacji o zawodach, wspierające kształcenie ustawiczne i poradnictwo zawodowe. Materiały zawodoznawcze, oparte na badaniach terenowych, udostępniane są w internecie na użytek pracowników publicznych służb zatrudnienia, ale także instytucji szkoleniowych, doradców zawodowych i instytucji zajmujących się problematyką związaną z rozwojem nowych kwalifikacji. Do obowiązków samorządu województwa (we współpracy z samorządem powiatu) należy badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy i upowszechnianie wyników tych badań, co pomaga kształtować odpowiednio ofertę edukacyjno-szkoleniową.

Priorytetem publicznych służb zatrudnienia jest wspieranie klientów – osób bezrobotnych i poszukujących pracy w zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia. W przypadku braku odpowiedniej oferty pracy, urząd pracy może zaproponować klientowi nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji, przy czym – w przypadku szkoleń lub studiów podyplomowych – nabywane są głównie umiejętności zawodowe. Urzędy pracy wspierają też swoich klientów w podnoszeniu umiejętności cyfrowych.

Skala długotrwałego bezrobocia i problemy osób długotrwale bezrobotnych, balansujących na granicy wykluczenia społecznego, stawiają przed służbami zatrudnienia liczne wyzwania jakimi są m.in.: konieczność zwiększenia zasięgu oddziaływania aktywizacyjnego na tę zbiorowość, pogłębienie efektywności oferowanego jej wsparcia oraz zwiększenie koordynacji i komunikacji w działaniach podejmowanych wspólnie przez różne instytucje niosące jej pomoc. Szczególną grupę wśród długotrwale bezrobotnych stanowią osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Z uwagi na wielowymiarowość i specyfikę problemów wymagają one kompleksowego wsparcia w procesie powrotu na rynek pracy. Powiatowe urzędy pracy oraz ośrodki pomocy społecznej mają dziś dostęp do narzędzi dedykowanych pracy z osobą długo pozostającą bez zatrudnienia, aczkolwiek kompleksowe podejście bywa utrudnione ze względów finansowych i organizacyjnych. W projekcie nowej ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia przewidziano, iż powiatowe urzędy pracy będą mogły zlecać działania w zakresie reintegracji społecznej na rzecz osób długotrwale bezrobotnych instytucjom tworzącym centra, kluby integracji społecznej lub podmiotom ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Zgodnie z założeniami projektu, dana osoba będzie uczestniczyła w odpowiednich formach aktywizacji przez 4 godziny dziennie, w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy. Długotrwale bezrobotni będą mogli, w dalszym ciągu, zostać skierowani do agencji zatrudnienia w ramach zlecania zadań agencjom zatrudnienia. Zaproponowano także podwyższenie ze 150% do 200% kwoty przeciętnego wynagrodzenia należnego agencji zatrudnienia za utrzymanie przez osobę długotrwale bezrobotną oraz osobę do 30. roku życia zatrudnienia trwającego 180 dni w okresie 240 dni liczonych od dnia skierowania jej do agencji zatrudnienia.

Osoby bezrobotne mogą uzyskać jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności - w wysokości nieprzekraczającej 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia na podstawie umowy zawieranej ze starostą, a także z tytułu zaciągnięcia pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, udzielanej do 20-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Zgodnie ze zaktualizowaną Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego do 2030 r. celem głównym Strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Strategia obejmuje też 4 cele szczegółowe - wśród nich wzrost i poprawę wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy. Opracowano też wskaźniki realizacji celów Strategii.

Polska przyjęła w ramach Europejskiego Filaru Praw Socjalnych jako cel krajowy, osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 78,3% do 2030 r. oraz wskaźnika udziału osób dorosłych w kształceniu i szkoleniach na poziomie 51,7% rocznie, również w perspektywie do roku 2030.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/